

АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ "РАЗНИ ХОРА – РАЗНИ ИДЕАЛИ - IV"

(анализ)

За разлика от първите три части на "Разни хора – разни идеали", ЧЕТВЪРТИЯТ ФЕЙЛЕТОН от цикъла е изграден не като монолог, а като диалог. В него възрастният човек, към когото се обръща младия човек, "мъдро" съветва младежа: "На теб ли остави света да оправяш бре, чедо?"

Тази позиция има от векове утвърдени постулати на робството: "Политиката къща не прави", "Прави, каквото праят хората, свий си опашката, па си налягай парцалите", "С гюрултия гърло не се пълни", "Крив-прав, мълчи си. Преструвай се, че нищо не виждаш." Тези завещани от векове робски правила са и обосновката за съвременния конформизъм: "Ама ще речеш: безобразия се вършат — нека се вършат, тебе какво ти е? Мълчи си, па си гледай кефа. Защото и да дрънкаш — все едно няма да оправиш света. Не е ли тъй... Е защо тогава да дразниш другите и да се смразяваш със силните хора? Аз се чудя как ти досега не си разбрал тази философия?" Спокойно и разумно героят на фейлетона иска да накара идеалиста да се откаже от своите заблуди. Неговата философия се заключва в ясни и точни правила - да се премълчава за нередностите, никога да не се посочват грешките на силните на деня, да бъдеш безмълвна част от "болшинството". За демократа и хуманиста Алеко Константинов означава, че в обществото изчезват човешкото достойнство и свобода, което води до морална деградация на човека. "Чичото", който внимателно и загрижено съветва своя племенник, въплъщава типично негативното в добре познатия на автора български свят.